

เคารพบูชาหลวงปู่ย่าซึ่งจะให้ความคุ้มครองป้องกันภัย
อันตรายต่างๆ แก่ลูกหลานที่ได้มากราบไหว้

ประวัติพระประทายคู่บารมี

ส่วนองค์ที่ประดิษฐานอยู่คู่กับหลวงปู่ย่านั้น
ชาวบ้านเรียกว่า “พระประทาย” หรือ พระคู่บารมี เป็น
พระที่สร้างด้วยหินทราย ได้ประดิษฐานอยู่กับหลวงปู่ย่า
มานานแล้วตอนที่พบหลวงปู่ย่าก็เห็นพระประทายนี้
ตั้งอยู่คู่กันมาแต่ตอนนั้น พระประทายของคณีนีเคยได้
สำแดงฤทธิ์เดชให้แก่บางคนที่ไม่เชื่อฟัง ตามประวัติว่า
เคยล้มไล่ผู้หญิงที่ประมาท ขึ้นบนแท่นหลวงปู่ย่ามาแล้ว

ชาวอำเภอประจักษ์ฯจะจัดงานสงฆ์หลวงปู่ย่า
ในวัน ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ (วันวิสาขบูชา) ของทุกปี และม
ีการจุดบั้งไฟ

ประวัติหมู่บ้านคอนง

หมู่บ้านคอนงได้ย้ายมาจากบ้านเมือง
ปึง ซึ่งความเป็นจริงชาวบ้านได้ขุด
ค้นพบโบราณวัตถุในบริเวณ วัด
มัชฌิมาวาสและรอบๆ หมู่บ้านคอน

งเป็นจำนวนมาก เช่น ลูกปัด กล้องยาสูบ เศษอิฐโบราณ
หินศิลาแลง และหลักเสมา (คือฐานของโบสถ์ในปัจจุบันนี้)
และมีอายุในยุคเดียวกับมรดกโลกบ้านเชียงการค้นพบ
วัตถุโบราณต่างๆ สันนิษฐานได้ว่าบริเวณดังกล่าวเป็น
สถานที่เก่าแก่และเคยมีคนสมัย โบราณอาศัยอยู่มาก่อน

แต่สาเหตุที่หมู่บ้านคอนงก่อตั้งหลังหมู่บ้านเมืองปึงนั้น
อาจเป็นเพราะว่าหมดยุคคนสมัยโบราณไปแล้ว จึงถูกทิ้ง
ให้เป็นป่าร้างไม่มีคนอาศัยอยู่คงมีหมู่บ้านเมืองปึง
แห่งเดียวที่มีผู้คนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก เมื่อมีจำนวน
ประชากรเพิ่มมากขึ้นจึงมีการแสวงหาที่อยู่ใหม่ จึงย้าย
ถิ่นฐานออกมาสร้างหมู่บ้านคอนง ตามหลักฐานทาง
ราชการแสดงไว้ว่าหมู่บ้านคอนงก่อตั้งปี พ.ศ.๒๔๑๐
ประมาณ ๑๔๕ กว่าปีมาแล้ว

แผนที่โดยสังเขป

ที่ปรึกษา พระมหาสุวรรณรัตน์ สุวณฺเฑวังโส

(เจ้าอาวาสวัดมัชฌิมาวาส)

ขอขอบคุณ พ่อตู้ซารี จันทร์เสนา(อดีตผู้ใหญ่บ้านและผู้ให้ข้อมูล)

เรียบเรียงโดย พระจตุรงค์ จันทร์สาโร (หลวงพี่ทุ่ง)

พระณัฐพงษ์ วิณญาณ (หลวงพี่ไผ่)

หลวงปู่ย่า

(พระเจ้าคำ)

พระคู่บ้านคู่เมืองตำนานหนองหานลุ่ม

(พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ประจำอำเภอประจักษ์ฯ)

วัดมัชฌิมาวาส

(วัดบ้านคอนง)

ตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม

จังหวัดอุดรธานี

ติดต่อสอบถามได้ที่

ประวัติวัดมัชฌิมาวาส

๑. ประจักษ์ฯ จ. อุตรธานี

หลวงปู่คำ เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งประดิษฐาน วัดมัชฌิมาวาส บ้านคอนคง ตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัด

อุตรธานี สังกัดมหานิกาย สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๒๕ ชาวบ้านนิยมเรียกกันว่า วัดบ้านคอนคง ขึ้นทะเบียนมีชื่อเรียกว่า วัดมัชฌิมาวาส ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๐

โดยมีพระครูอาทรพนกิจ เป็นเจ้าคณะอำเภอประจักษ์ศิลปาคมและพระมหาสุวรรณรัตน์ สุวณณวังโส เจ้าอาวาสวัดมัชฌิมาวาส เป็นผู้ดูแลหลวงปู่คำ

ประวัติหลวงปู่คำ

ขอเรียนเชิญท่านผู้อ่านเปิดประตูธรรมะที่จะนำคุณผู้อ่านย้อนอดีตกลับไปสู่ยุคสมัยขอมโบราณที่ ปู่ย่า ตา ยาย เล่าขานกันมาถึงความศักดิ์สิทธิ์ของหลวงปู่คำ พระพุทธรูปพระคู่บ้านคู่เมืองของชาวบ้านคอนคง ที่ผ่านมิติแห่งกาลเวลานับพันปี ตำนานที่ยังถูกจารึกไว้ในอักษรที่มีหลักฐานเด่นชัดทำให้เราได้ทราบข้อมูลที่รู้จริงถึงความล้ำค่าและความศักดิ์สิทธิ์ที่คุ้มครองให้ผู้คนที่ไม่กราบไหว้บูชาได้ปลอดภัยจากอันตราย

พระพุทธรูปองค์นี้เป็นพระพุทธรูปโบราณหล่อด้วยทองสัมฤทธิ์มีอายุ กว่า ๑,๓๐๐ ปี สูง ๑๒๓ เซนติเมตร หน้าตักกว้าง ๘๒ เซนติเมตร ที่ฐานมีอักษรสลักไว้เป็นภาษาไทยน้อย มีใจความว่า “ศักราช ๗๑ ปี กัดเป่า เดือนเจียง วัน ๔ ขึ้น ๔ ค่ำ แสนสุขาพร้อมด้วยทายาทเป็นผู้สร้าง” แปลตามภาษาไทยได้ความดังนี้

ศักราช ๗๑ ตัว เทียบเท่ากับปี พ.ศ. ๑๒๕๒ ปี กัดเป่า ตรงกับปีฉลู เดือนเจียง ตรงกับเดือน ๑ วันที่ ๔ ตรงกับวันพุธ ขึ้น ๔ ค่ำ แสนสุขา อาจจะเป็นตำแหน่ง

หรือศักดิ์นาทางการปกครองในสมัยนั้นก็ได้ ตรงนี้มี ปู่ย่า ตา ยาย ว่าเสริมกันมาว่าพวกคนสมัยโบราณคงจะเป็นพวกยุคขอมโบราณ เขาพากันไปสร้างพระธาตุพนม ตามตำนานที่ว่าสร้างเป็นอุโมงค์บรรจุพระอัฐิธาตุ หลังจากพระพุทธรูปองค์ทรงปรินิพพานแล้ว หลังจากนั้นพอสร้างเสร็จก็มีการเดินทางไปตามเส้นทางบริเวณนี้ ต่อมาก็เกิดเกวียนล่มขึ้นมา และมีเหตุการณ์หุคพิชช้อมแซมพวกคนโบราณจึงมีการก่อสร้างเสริม และพระธาตุ สันนิษฐานว่าได้แก่วัดโนนธาตุในปัจจุบัน ส่วนที่เป็นหมู่บ้านบ้านคอนคงก็เป็นเส้นทางที่พวกคนสมัยโบราณได้พากันขนศิลาแลงจะไปสร้างพระธาตุพนมแต่พอรู้ข่าวว่าพระธาตุพนมสร้างเสร็จแล้วก็เลยพากันมา

สร้างเสริมและพระธาตุที่บริเวณวัดมัชฌิมาวาสในปัจจุบันนี้นั่นเอง ส่วนอีกที่หนึ่งก็อยู่ใกล้กันปัจจุบันเรียกว่า วัดคอนพระ

จากการสอบถามผู้เฒ่าผู้แก่ผู้ที่พบเจอหลวงปู่คำเป็นคนแรกคือ แม่ด้งชาดา จันทระเสนา ที่พบพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์องค์พระเประเปื้อนคราบตะไคร้น้ำมาจนออกสีเขียวคล้ำไปทั้งองค์ ชาวบ้านจึงเรียกว่าหลวงปู่คำ ลักษณะหลวงปู่คำ เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยพระพักตร์เรียบลักษณะเส้นต่าง เค้นชัด พระเนตรนูน พระโอษฐ์เล็กและทรงเข้มสรวล เม็ดพระศกพระเกศาแหลมคม พระเกศลักษณะเป็นเปลวเพลิง พระโสฬสใหญ่และยาวปรกลงมาเกือบถึงพระอังสะ พระศอกสูงลักษณะพระสรริระได้สัดส่วน สังฆาฏิพาดยาวจากบ่าซ้ายลงมาถึงกลางลำตัวจนถึงสะดือ แขนซ้ายมีเส้นจีวรพาดที่บริเวณเหนือข้อพระหัตถ์ประทับนั่งขัดสมาธิเท้าขวาทับเท้าซ้าย พระหัตถ์ขวาคำว่าลงวางบนพระชานุ ส่วนพระหัตถ์ซ้ายหงายขึ้นวางบนพระเพลาประดิษฐาน อยู่บนฐานสองชั้น ฐานแรกเป็นฐานเขียงซึ่งหล่อเป็นชั้นเดียวกับหลวงปู่คำไม่สูงมากนัก ตั้งอยู่บนฐานส่วนล่างซึ่งเป็นบัวคว่ำบัวหงายโบราณซึ่งมีความสูงพอสมควร นับว่าเป็นพระพุทธรูปโบราณที่มีความสวยงามประณีตมากองค์หนึ่งและเป็นพระคู่บ้านคู่เมืองที่สาธุชนให้ความ

เคารพบูชาหลวงปู่ย่าซึ่งจะให้ความคุ้มครองป้องกันภัย
อันตรายต่างๆ แก่ลูกหลานที่ได้มากราบไหว้
ประวัติพระประทายคู่บารมี

ส่วนองค์ที่ประดิษฐานอยู่คู่กับหลวงปู่ก่านั้น
ชาวบ้านเรียกว่า “พระประทาย” หรือ พระคู่บารมี เป็น
พระที่สร้างด้วยหินทราย ได้ประดิษฐานอยู่กับหลวงปู่ก่า
มานานแล้วตอนที่พบหลวงปู่ก่าก็เห็นพระประทายนี้
ตั้งอยู่คู่กันมาแต่ด่อนั้น พระประทายของคณีนีเคยได้
สาแดงฤทธิ์เดชให้แก่บางคนที่ไม่เชื่อฟัง ตามประวัติว่า
เคยล้มใส่ผู้หญิงที่ประมาท ขึ้นบนแท่นหลวงปู่ก่ามาแล้ว

ชาวอำเภอประจักษ์ฯจะจัดงานสงฆ์หลวงปู่ก่า
ในวัน ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ (วันวิสาขบูชา) ของทุกปี และม
ีการจุดบั้งไฟ

ประวัติหมู่บ้านดอนกง

หมู่บ้านดอนกงได้ย้ายมาจากบ้านเมือง
ปึง ซึ่งความเป็นจริงชาวบ้านได้ช
ดค้นพบโบราณวัตถุในบริเวณ วัด
มัชฌิมาวาสและรอบๆ หมู่บ้านดอน

กงเป็นจำนวนมาก เช่น ลูกปัด กด็องยาสูบ เศษอิฐ โบราณ
หินศิลาแลง และหลักเสมา (คือฐานของโบสถ์ในปัจจุบันนี้)
และมีอายุในยุคเดียวกับมรดกโลกบ้านเชียงการค้นพบ
วัตถุโบราณต่างๆ สันนิษฐานได้ว่าบริเวณดังกล่าวเป็น
สถานที่เก่าแก่และเคยมีคนสมัยโบราณอาศัยอยู่มาก่อน

แต่สาเหตุที่หมู่บ้านดอนกงก่อตั้งหลังหมู่บ้านเมืองปึงนั้น
อาจเป็นเพราะว่าหมดยุคคนสมัยโบราณไปแล้ว จึงถูกทิ้ง
ให้เป็นป่ากร้าง ไม่มีคนอาศัยอยู่คงมีหมู่บ้านเมืองปึง
แห่งเดียวที่มีผู้คนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก เมื่อมีจำนวน
ประชากรเพิ่มมากขึ้นจึงมีการแสวงหาที่อยู่ใหม่ จึงย้าย
ถิ่นฐานออกมาสร้างหมู่บ้านดอนกง ตามหลักฐานทาง
ราชการแสดงไว้ว่าหมู่บ้านดอนกงก่อตั้งปี พ.ศ.๒๔๑๐
ประมาณ ๑๔๕ กว่าปีมาแล้ว

แผนที่โดยสังเขป

ที่ปรึกษา พระมหาสุวรรณรัตน์ สุวณณวังโส

(เจ้าอาวาสวัดมัชฌิมาวาส)

ขอขอบคุณ พ่อตู้ซารี จันทระเสนา(อดีตผู้ใหญ่บ้านและผู้ให้ข้อมูล)

เรียบเรียงโดย พระจตุรงค์ จันทระทาโร (หลวงพี่ฟุ้ง)

พระณัฐพงศ์ วิณญาณโณ (หลวงพี่ไทนง)

หลวงปู่ก่า

(พระเจ้าก่า)

พระคู่บ้านคู่เมืองตำนานหนองหานลุ่ม

(พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ประจำอำเภอประจักษ์ฯ)

วัดมัชฌิมาวาส

(วัดบ้านดอนกง)

ตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม

จังหวัดอุดรธานี

ติดต่อสอบถามได้ที่

๐๘๕ ๓๖๑๔๘๘๘

๐๘๕ ๓๔๓๔๖๖๖

ประวัติวัดมัทธนิมาวาส

๑. ประจักษ์ฯ จ. อุดรธานี

หลวงปู่คำ เป็นพระพุทธรูป
ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งประดิษฐาน วัด
มัทธนิมาวาส บ้านคอนคง
ตำบลอุ่มจาน อำเภอ
ประจักษ์ศิลปาคม จังหวัด

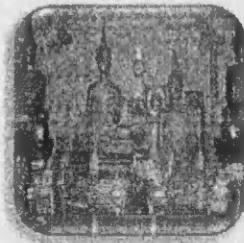
อุดรธานี สังกัดมหานิกาย สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๒๕
ชาวบ้านนิยมเรียกกันว่า วัดบ้านคอนคง ขึ้นทะเบียนมีชื่อ
เรียกว่า วัดมัทธนิมาวาส ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา
เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๐

โดยมีพระครูอาทรวนกิจ เป็นเจ้าคณะอำเภอ
ประจักษ์ศิลปาคมและพระมหาสุวรรณรัตน์ สุวณณวังโส
เจ้าอาวาสวัดมัทธนิมาวาส เป็นผู้ดูแลหลวงปู่คำ

ประวัติหลวงปู่คำ

ขอเรียนเชิญท่านผู้อ่านเปิดประตูธรรมะที่จะ
นำคุณผู้อ่านย้อนอดีตกลับไปสู่ยุคสมัยขอมโบราณที่ ปู่
ย่า ตา ยาย เล่าขานกันมาถึงความศักดิ์สิทธิ์ของหลวงปู่คำ
พระพุทธรูปพระคู่บ้านคู่เมืองของชาวบ้านคอนคง ที่ผ่าน
มิติแห่งกาลเวลานับพันปี ดำเนินที่ยังถูกจารึกไว้ใน
อักษรที่มีหลักฐานเด่นชัดทำให้เราได้ทราบข้อมูลที่รู้จริง
ถึงความล้ำค่าและความศักดิ์สิทธิ์ที่คุ้มครองให้ผู้คนที่ไม่
กราบไหว้บูชาได้ปลอดภัยจากอันตราย

พระพุทธรูปองค์นี้เป็นพระพุทธรูปโบราณหล่อ
ด้วยทองสัมฤทธิ์มีอายุ กว่า ๑,๓๐๐ ปี สูง ๑๒๓
เซนติเมตร หน้าตักกว้าง ๘๒ เซนติเมตร ที่ฐานมีอักษร
สลักไว้เป็นภาษาไทยน้อย มีใจความว่า “ศักราช ๗๑ ปี
กัศเปา เดือนเจียง วัน ๔ ขึ้น ๔ ค่ำ แสนสุขาพร้อมด้วย
ทนายาเป็นผู้สร้าง” แปลตามภาษาไทยได้ความดังนี้

ศักราช ๗๑ ตัว เทียบเท่ากับปี
พ.ศ. ๑๒๕๒ ปี กัศเปา ตรงกับปี
ฉลู เดือนเจียง ตรงกับเดือน ๑
วันที่ ๔ ตรงกับวันพุธ ขึ้น ๔ ค่ำ
แสนสุขา อาจจะเป็นตำแหน่ง

หรือศักดินาทางการปกครองในสมัยนั้นก็ได้ ตรงนี้มี ปู่
ย่า ตา ยาย ว่าเสริมกันมาว่าพวกคนสมัยโบราณคงจะเป็น
พวกขุดขอมโบราณ เขาพากันไปสร้างพระธาตุพนม ตาม
ตำนานที่ว่าสร้างเป็นอุโมงค์บรรจุพระอุรังคธาตุ หลังจาก
พระพุทธรูปทรงปริณิพพานแล้ว หลังจากนั้นพอสร้าง
เสร็จก็มีการเดินทางไปตามเส้นทางบริเวณนี้ ต่อมาก็เกิด
เกวียนล่มขึ้นมา และมีเหตุการณ์ขุดพิกข้อมแซมพวก
คนโบราณจึงมีการก่อสร้างสิม และพระธาตุ สันนิษฐาน
ว่าได้แก่วัดโนนธาตุในปัจจุบัน ส่วนที่เป็นหมู่บ้านบ้าน
คอนคงก็เป็นเส้นทางที่พวกคนสมัยโบราณได้พากันขน
ศิลาแลงจะไปสร้างพระธาตุพนมแต่พอรู้ว่าว่าพระธาตุ
พนมสร้างเสร็จแล้วก็เลยพากันมา

สร้างสิมและพระธาตุที่บริเวณวัดมัทธนิมาวาสในปัจจุบัน
นี้นั่นเอง ส่วนอีกที่หนึ่งก็อยู่ใกล้กันปัจจุบันเรียกว่า
วัดคอนพระ

จากการสอบถามผู้เฒ่าผู้แก่ผู้ที่พบเจอหลวงปู่คำ
เป็นคนแรกคือ แม่ผู้ชาดา จันทระเสนา ที่พบพระพุทธรูป
ศักดิ์สิทธิ์องค์พระเปราะเปื้อนคราบตะไคร้น้ำมากจน
ออกสีเขียวคล้ำไปทั้งองค์ ชาวบ้านจึงเรียกว่าหลวงปู่คำ
ลักษณะหลวงปู่คำ เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยพระ
พักตร์เรียบลักษณะเส้นต่าง เด่นชัด พระเนตรนูน พระ
โอษฐ์เล็กและทรงเข้มสรวล เม็ดพระศกพระเกศาแหลม
คม พระเศศลักษณะเป็นเปลวเพลิง พระโศดใหญ่และ
ยาวปรกลงมาเกือบถึงพระอังสะ พระศอกสูงลักษณะพระ
สรีระได้สัดส่วน สันนาฎิพาดยาวจากบ่าซ้ายลงมา
กึ่งกลางลำตัวจนถึงสะดือ แขนซ้ายมีเส้นจีวรพาดที่
บริเวณเหนือข้อพระหัตถ์ประทับนั่งขัดสมาธิเท้าขวาทับ
เท้าซ้าย พระหัตถ์ขวาคำว่าลงวางบนพระชานุ ส่วนพระ
หัตถ์ซ้ายหงายขึ้นวางบนพระเพลาประดิษฐาน อยู่บน
ฐานสองชั้น ฐานแรกเป็นฐานเขียงซึ่งหล่อเป็นชั้น
เดียวกับหลวงปู่คำไม่สูงมากนัก ตั้งอยู่บนฐานส่วนล่าง
ซึ่งเป็นบัวคว่ำบัวหงายโบราณซึ่งมีความสูงพอสมควร
นับว่าเป็นพระพุทธรูปโบราณที่มีความสวยงามประณีต
มากองค์หนึ่งและเป็นพระคู่บ้านคู่เมืองที่สาธุชนให้ความ

นับว่าเป็นพระพุทธรูปโบราณที่มีความสวยงาม ประณีตมากองค์หนึ่งและเป็นพระคู่บ้านคู่เมือง ที่สาธุชนให้ความเคารพบูชาพระเจ้าก่าซึ่งจะ ให้ความคุ้มครองป้องกันภัยอันตรายต่างๆ แก่ ลูกหลาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อปีใดฝนไม่ ตกต้องตามฤดูกาล ชาวบ้านก็จะพากันมา ขอฝน เพื่อทำไร่ทำนาและจะได้สมปรารถนา ทุกครั้ง ด้วยเหตุนี้เองไม่ว่าจะรุ่นปู่ย่าตายาย จนถึงปัจจุบันได้อาชีพหลักของชาวบ้านดอนคง ยังคงประกอบอาชีพทำนาเป็นส่วนใหญ่ เพราะ น้ำอุดมสมบูรณ์ไม่แห้งแล้งจึงมีน้ำไว้กักเก็บ ทำนาไม่เดือนร้อนใคร นอกจากนั้นชาวบ้าน ยังมีอาชีพเสริมคือการทอเสื่อที่มีตลาดขายไม่ ข้ำใคร จึงไม่ใช่เรื่องแปลกถ้าจะเห็นชาวบ้าน ดอนคงที่รอยยิ้มและความสุขเนื่องจากมีรายได้ สามารถจุนเจือครอบครัวให้อยู่อย่างพออยู่ พอกินตามยุคเศรษฐกิจพอเพียง อาชีพที่เรียบง่ายอยู่อย่างสงบทุกคนที่รักใคร่และสามัคคีช่วยเหลือเกื้อกูลกันเหมือนเพื่อนพี่น้อง เมื่อ ถึงเทศกาลก็ต่างร่วมมือร่วมใจสืบสานประเพณี และวัฒนธรรมตามประเพณีอีสานตลอดทุกปี ไม่เคยขาด

สำหรับประวัติหมู่บ้านดอนคงเท่าที่ ทราบเป็นหมู่บ้านที่ได้ย้ายมาจากบ้านเมืองปิง ที่เปรียบเสมือนบ้านพ่อแม่เมื่อครั้งแต่ก่อน ต่อมาภายหลังลูกหลานจึงได้ออกมาสร้างบ้าน เรือนอยู่ใหม่ ตามหลักฐานทางราชการแสดงไว้ว่า

หมู่บ้านดอนคงก่อตั้งปี พ.ศ.๒๕๑๐ “ ซึ่งความ เป็นจริงชาวบ้านได้ชุดค้นพบโบราณวัตถุใน บริเวณ วัดมัสฌิมาวาสและรอบๆ หมู่บ้านดอน คงเป็นจำนวนมาก เช่น ลูกปัด กล้องยาสูบ เศษอิฐโบราณ หินศิลาแลง และหลักเสมา เป็นต้น และมีอายุในยุคเดียวกับบ้านเชียงจาก การค้นพบวัตถุโบราณต่างๆ สันนิษฐานได้ว่า บริเวณดังกล่าวเป็นสถานที่เก่าแก่และเคยมี คนสมัยโบราณอาศัยอยู่มาก่อน แต่สาเหตุที่ หมู่บ้านดอนคงก่อตั้งหลังหมู่บ้านเมืองปิงนั้น อาจเป็นเพราะว่าหมดยุคคนสมัยโบราณไป แล้ว...

จึงถูกทิ้งให้เป็นป่ารก้างไม่มีคนอาศัย อยู่คงมีหมู่บ้านเมืองปิงแห่งเดียวที่มีผู้คนอาศัย อยู่เป็นจำนวนมาก เมื่อมีจำนวนประชากร เพิ่มขึ้นจึงมีการแสวงหาที่อยู่ใหม่ จึงย้าย ถิ่นฐานออกมาสร้างหมู่บ้านดอนคงในเวลา ต่อมา หมู่บ้านดอนคงได้จัดตั้งเป็นหมู่บ้านมา ประมาณ ๑๓๐ กว่าปีมาแล้ว ในอดีตหมู่บ้าน ดอนคงอยู่ร่วมกับบ้านดอนกลางและตำบล อุ่มจาน เป็นตำบลที่ใหญ่มากถูกแบ่งออกเป็น หลายตำบล เช่น ตำบล เชียงแหว ตำบลนา ม่วง ทางอำเภอมีการจัด ตั้งหมู่บ้านใหม่อยู่ หลายครั้ง บ้านดอนคงจึงถูกจัดออกมาให้เป็น หมู่ที่ ๑๒ หลังจากนั้นเปลี่ยนเป็นหมู่ที่ ๒๖ และปัจจุบันได้เปลี่ยนเป็นหมู่ที่ ๒

พระเจ้าก่า

(หลวงปู่ก่า)

วัดมัสฌิมาวาส
(วัดบ้านดอนคง) ตำบลอุ่มจาน
อำเภอประจักษ์ศิลปาคม
จังหวัดอุดรธานี
ติดต่อสอบถามได้ที่

พระเจ้ากำพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ (หลวงปู่กำ) พระคู่บ้านคู่เมืองที่มีอายุนับ ๑,๐๐๐ ปี ตำนานพระเจ้ากำพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์พระคู่บ้านคู่เมือง ที่มีอายุนับ ๑,๐๐๐ ปี เปิดประตูสู่ธรรมะที่ต้องนำคุณผู้อ่านย้อนอดีตกลับไปสู่ยุคสมัยขอมโบราณที่ปู่ย่าตายายเล่าขานกันมาถึงความศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้ากำพระพุทธรูปพระคู่บ้านคู่เมืองของชาวบ้านดอนคง ที่ผ่านมิติแห่งกาลเวลามานับพันปี ตำนานที่ยังถูกจารึกไว้ในอักษรที่มีหลักฐานเด่นชัดทำให้เราได้ทราบข้อมูลที่รู้จริงถึงความล้ำค่าและความศักดิ์สิทธิ์ที่คุ้มครองให้ผู้ที่ไปกราบไหว้บูชาได้ปลอดภัยจากอันตราย

“พระเจ้ากำ” พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งประดิษฐาน ณ วัดมัสฌิมาวาส บ้านดอนคง อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี สังกัดมหานิกาย มีเนื้อที่ประมาณ ๖ ไร่ ๓๐ ตารางวา “วัดมัสฌิมาวาส” สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๒๕ ชาวบ้านนิยมเรียกกันว่า “วัดบ้านดอนคง” ขึ้นทะเบียนมีชื่อเรียกว่า “วัดมัสฌิมาวาส” ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๓๐ ปัจจุบันมี “พระครูอาทรพนกิจ” เจ้าคณะอำเภอประจักษ์ศิลปาคมเป็นเจ้าอาวาส และเป็นผู้ดูแลพระเจ้ากำพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์องค์นี้อยู่พระเจ้ากำพระพุทธรูปโบราณซึ่งหล่อ

ด้วยทองสัมฤทธิ์อายุเก่าแก่กว่า ๑,๐๐๐ ปี สูง ๑๒๓ เซนติเมตร กว้าง ๘๒ เซนติเมตร ที่ฐานมีตัวอักษรจารึกไว้เป็นภาษาไทยน้อยมีใจความว่า “ศักราช ๗๑ ปีกัดเป่า เดือนเจียง วัน ๔ ขึ้น ๔ ค่ำ แสนสุชาพร้อมด้วยทายาทเป็นผู้สร้าง” ถ้าแปลเป็นตามภาษาไทยแล้วได้ใจความว่าดังนี้ “ศักราช ๗๑ ตัวเทียบกับปี พ.ศ. ๑๒๕๒ ปีกัดเป่าตรงกับปีฉลู เดือนเจียง ตรงกับเดือน ๑ วันที่ ๔ ตรงกับวันพุธ ขึ้น ๔ ค่ำ แสนสุชาอาจจะเป็นตำแหน่งหรือศักดิ์นาทางการปกครองในสมัยนั้นก็ได้” ตรงนี้มีเรื่องที่ปู่ย่าตายายเล่าเสริมกันมาว่าพวกคนสมัยโบราณคงจะเป็นยุคขอมโบราณ พวกกันไปสร้างพระธาตุพนมตามตำนานที่ว่าสร้างเป็นอุโมงค์บรรจุพระอุรังคธาตุ หลังจากที่พระพุทธร่องค์ทรงปรินิพพานไปแล้วได้ ๒ เดือน หลังจากนั้นพอสร้างเสร็จก็มีการเดินทางไปตามเส้นทางบริเวณนี้

ต่อมาก็เกิด เกรียนล่ม ขึ้นมาและมีเหตุการณ์หยุดพักซ่อมแซมพวกคนโบราณจึงมีการก่อสร้างสิมและพระธาตุ สันนิษฐานว่าได้แก่บริเวณวัดโนนธาตุในปัจจุบันนี้ ส่วนที่เป็นหมู่บ้านดอนคงก็เป็นเส้นทางที่พวกคนสมัยโบราณได้พากันขนศิลาแลงจะไปสร้างพระธาตุพนมแต่พอรู้ข่าวว่าพระธาตุพนมสร้างเสร็จแล้วก็เลยพากันมาสร้างสิมและพระธาตุที่

บริเวณวัดมัสฌิมาวาสในปัจจุบันนี้นั่นเอง ส่วนอีกที่หนึ่งก็อยู่บริเวณใกล้เคียงกัน ปัจจุบันนี้เรียกว่า “วัดป่าดอนพระ “

ครั้งแรกที่พบพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์องค์พระเปราะเปื้อนคราบตะไคร้น้ำมาก จนออกสีเขียวคล้ำไปทั้งองค์ชาวบ้านจึงพากันเรียกว่า หลวงปู่กำ เหมือนอย่างคนที่มีคนเรียกชื่อของพลอยแดงออกสีดำคล้ำว่าแดงกำโกเมนเอกหรือเรียกของเก่าที่มีอายุมากแล้วว่า แก่กำคร่ำคร่ำ ลักษณะของพระเจ้ากำ เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยพระพักตร์เรียบลักษณะเส้นต่างๆ เด่นชัด พระเนตรนูน พระโอษฐ์เล็กและทรงแย้มสรวล เม็ดพระศกพระเกศาแหลมคม พระเกศลักษณะเป็นแบบเปลวเพลิง พระโสดใหญ่และยาวปรกลงมาเกือบถึงพระอังสะ พระศอกสูงลักษณะพระสรีระได้สัดส่วน สันมาภูิพาดยาวจากบ่าซ้ายลงมาถึงกลางลำตัวจนถึงสะดือ แขนซ้ายมีเส้นจีวรพาดที่บริเวณเหนือข้อพระหัตถ์ประทับนั่งขัดสมาธิเท้าขวาทับเท้าซ้าย พระหัตถ์ขวาคำวาลงวางบนพระชานุ ส่วนพระหัตถ์ซ้ายหงายขึ้นวางบนพระเพลาประดิษฐาน อยู่บนฐานสองชั้น ฐานแรกเป็นฐานเชิงซึ่งหล่อเป็นชั้นเดียวกับพระเจ้ากำไม่สูงมากนัก ตั้งอยู่บนฐานส่วนล่างซึ่งเป็นบัวคว่ำบัวหงายโบราณซึ่งมีความสูงพอสมควร

มุ่งหน้าไปหา นางไอ่ ท้าวผาแดงเห็นนาคเต็มไปหมด และได้เล่าเรื่องที่พบเห็นให้นางฟัง นางกลับไม่สนใจแต่ได้ทำอาหารที่มีกลิ่นหอมหวานเป็นพิเศษมาให้ท้าวผาแดงรับประทาน ท้าวผาแดงจึงถามว่า เมื่ออะไรจึงหอมนัก ก็ได้รับคำตอบจากนางว่า เมื่อกระรอก ถูกนายพรานยิงตายนำมาให้ เท่านั้นเอง ท้าวผาแดงก็ทราบในทันทีว่าเป็นเนื้อของท้าวพังกิจลูกชายเจ้าพ่อศรีสุทโธ เจ้าเมืองบาดาลจึงไม่ยอมกินอาหาร ต้องห้าม ที่นางยกมาให้ พอตกตอนกลางคืนผู้คนกำลังหลับสนิท เหตุการณ์ร้ายก็ได้เกิดขึ้น เสียงกริน แผ่นดินถล่มดังมาแต่ไกล ท้าวผาแดงจึงให้ไอ่คำเตรียมข้าวของบางสิ่งที่พอจะเอาไปได้ เช่น แหวน ผ้อง และกลองประจำเมืองแล้วรีบขึ้นม้าซ้อนท้ายคนแล้วควมม้าเจ้าสามออกจากเมือง ทันที พญาศรีสุทโธรู้ว่าไอ่คำหนีไปจึงติดตามไปติด ๆ แผ่นดินก็ถล่มไปไม่หยุด นางไอ่คำต้องโยนผ้องและกลองทิ้ง แต่พญานาคก็ยังตามมาอีก ม้าเจ้าสามก็ค่อย ๆ หมดแรงลง พญาศรีสุทโธคาบมันทันแล้วเอาง้าวเกี่ยวเอาตัวนางไอ่คำลงมา จากหลังม้า ส่วนท้าวผาแดงก็ควมม้าหนีต่อไป พญาศรีสุทโธก็ตามไปอีกเพราะท้าวผาแดงมีแหวนของนางไอ่คำติดตัวไปด้วย ท้าวผาแดงจึงทิ้งแหวนเสีย ตนเองจึงปลดคัย พญานาคได้อุ้มเอานางไอ่คำลงสู่บาดาลต่อไป และจมลงในน้ำตายไปต่อหน้าท้าวผาแดง ท้าวผาแดงกลับไปถึงเมืองผาไท้แล้ว เสียใจที่สุดเลยคนรักไปต่อ

หน้าต่อตา จึงอธิษฐานต่อเทพยดาว่าจะขอตายเพื่อไปสู่เอานางไปค่ากลับคืนมา ว่าแล้วก็กลืนใจตายบนปราสาท แล้วไปเกิดเป็นหัวหน้าผีได้นำบิรารผีท้าวผาแดงมีเป็นแสน ๆ เดินเท้าเสียงดังอีกทีก็ปานแผ่นดินจะถล่ม เข้ารายล้อมเมืองพญานาคเอาไว้ทุกด้าน กองทัพผีกับกองทัพพญานาคได้ต่อสู้กันอยู่นานถึง 7 วัน 7 คืน ไม่มีใครแพ้ใครชนะ น้ำในบึงในหนองขุนขึ้น ดินบนบกกลายเป็นฝุ่นตลบไปหมด ร้อนถึงพระอินทร์ต้องลงมาระงับศึก ให้พวกผีกลับเมืองผีให้นาคครอบครองบาดาลตามเดิม

ส่วนนางไอ่คำให้อยู่ที่เมืองบาดาลไปก่อน รอให้พระศรีอาริย์ลงมาตัดสินว่า ใครจะเป็นสามีที่แท้จริงของนาง ดังนั้นนางไอ่คำจึงรออยู่ที่เมืองบาดาลจนกว่าจะถึงวันนี้

ส่วนพญาศรีสุทโธ ได้ไปประดิษฐานอยู่

คำชะโนด อำเภอ บ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

ส่วนพญาขอม ได้ประดิษฐานอยู่หัวดอนกง

(บ้านดอนกง) ตำบลอุ่มจาน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัด สกลนคร

ที่แหล่งที่มา www.thailantern.com

ที่ปรึกษา พระมหาสุวธรรมรัตน์ สุวณฺโณ

ผู้ให้การสนับสนุน พระครูสุทร ปภัสสโร (หลวงพี่แจ้)

นางอวยพร นางนันทพร จันทร์เสนา

เรียบเรียงโดย พระครูจรงค์ จันทร์สาโร (หลวงพี่ทุย)

พระฉัตรพงศ์ วิชาญ (หลวงพี่โหน่ง)

ตำนานรัก ผาแดง-นางไอ่

สาเหตุที่ทำให้เกิดลุ่มน้ำหนองหาน

วัดมณีมาวาส(วัดหลวงปู่คำ)

บ้านดอนกง ตำบลอุ่มจาน

อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัด สกลนคร

ชุดที่ 2

ตำนานรักผาแดงนางไอ่

เมื่อ บุญบังไฟ เสร็จสิ้นลง ท้าวผาแดง และ ท้าวพังคี ต่างฝ่ายต่างกลับบ้านเมืองของตน แต่ในที่สุด ท้าวพังคี ก็ทนอยู่บ้านเมืองแห่งตนไม่ได้ เพราะหลงใหลในสิริโฉมอันงดงามของนางไอ่ จึงทาบรืวารชัชนขึ้นมายังเมืองเอกราชรัตนนครอีก โดยแปลงร่างเป็น กระรอกเผือกอย่างเดิม ส่วนที่คอยแขวนกระดิ่งทอง ไปเกาะอยู่บนกิ่งไม้ใกล้หน้าต่างห้องนอนของนางไอ่

เมื่อเสียงกระดิ่งทองดังกังวาลขึ้น นางไอ่ ได้ยินก็เกิดความสงสัยจึงเปิดหน้าต่างออกไปดูเห็นกระรอกเผือกวิ่งและเดินไปเกาะกิ่งนั้นกิ่งนี้ด้วยท่าทางน่ารักน่าเอ็นดู นางไอ่ก็เกิดความพอใจอยากได้ขึ้นมาจึงสั่งให้นายพรานฝีมือดี ออกติดตามจับกระรอกเผือกให้ได้ แต่แล้วนายพรานก็จับไม่ได้ เพราะความว่องไวของกระรอกเผือกคนนั้น นางจึงเกิดความไม่พอใจขึ้นมาแทนที่และสั่งให้นายพรานจับให้ได้ ไม่ว่าจะจับเป็นหรือจับตายจงจับมาให้ได้

นายพรานออกติดตามกระรอกเผือกเริ่มตั้งแต่บ้านพันดอน บ้านน้ำฆ้อง ก็ไม่มีโอกาสจับกระรอกเผือกเสียที จึงไล่ติดตามมาถึงบ้านนาแบก บ้านเหล่าหมากบ้า บ้านเหล่าแซเหลหนองแขว บ้านเหล่าใหญ่ บ้านเมืองพริก บ้านคอนสายบ้านม่วงก็จับยังไม่ได้ พอมาถึงบริเวณบ้านพังมูนายพรานก็ตามทันกองทัพของท้าวพังคี จึงเกิดการ

ต่อสู้กันอย่างยิ่งใหญ่ ส่วนนายพรานอีกกลุ่มหนึ่งก็ไปซ่อนรอจะจับกระรอกเผือกแต่ก็ไม่สำเร็จ (คือบ้านพังซ่อนในปัจจุบัน) เพราะกระรอกวิ่งเดินมาทางทิศตะวันตกของบ้านพังมูนเมื่อมาถึงบริเวณป่ารกนายพรานเห็นกระรอกจึงใช้ปืนยิง(ยิง คือบริเวณบ้านเมืองปัจจุบัน)แต่ก็ไม่โดน กระรอกเผือกตกใจจึงวิ่งเดินมาเรื่อยๆ กระรอกเกิดอาการเหนื่อย จึงหยุดพักพอกับนายพรานมาเจอจึงใช้ปืนยิงแต่ก็ยังไม่ออกเพราะบริเวณป่าแถวนี้เป็นป่า คงกะพัน (คือบ้านคอนคงในปัจจุบัน)ด้วยความตกใจกระรอกหรือท้าวพังคีก็วิ่งเดินไปเรื่อย ๆ

ในที่สุดผลกระทบแต่ชาติปางก่อนตามมาทัน เมื่อกระรอกเผือกตัวน้อยหนีนายพรานมาถึงต้นมะเดื่อที่มีผลสุกเต็มต้น เจ้ากระรอกน้อยก็ก้มหน้าก้มตากลืนลูกมะเดื่อด้วยความหิวโหย นายพรานไล่ตามมามันก็เกิดความโมโหที่จับเป็นไม่ได้ จึงตัดสินใจใช้หน้าไม้อาบยาพิษยิงถูกร่างเจ้ากระรอกเผือกหรือ ท้าวพังคี รู้ตัวว่าต้องตายแน่ ๆ จึงสั่งให้บริวารกลับเมืองบาดาลเพื่อนำเอาความไปเล่าให้บิดาทราบ และก่อนจะสิ้นใจ ท้าวพังคี ก็แสดงอิทธิฤทธิ์ โดยร่ายมนต์อธิษฐานว่า ขอให้เนื้อของเรามีมากมาย 8,000 เกวียน มากพอเลี้ยงผู้คนได้ทั้งเมืองอย่างทั่วถึง

เมื่อกระรอกเผือกสิ้นใจตาย นายพรานกับพวก

นักล่า ฝีมือฉกาจ ก็นำเอาร่างของกระรอกเผือกไปชำแหละเอาเนื้อที่บ้านเชียงแหว เมื่อนายพรานปาดเอาเนื้อแบ่งให้ผู้คนที่บ้านใกล้เคียงได้กินกัน ก็ปรากฏว่าเนื้อของกระรอกน้อยก็เพิ่มขึ้นมาอย่างทวีคูณ ผู้คนในเมืองต่างพากันกินเนื้อกระรอกอย่างเอร็ดอร่อย ชกเว้นผู้คนที่บ้านคอนแม่หม้ายไม่มีผัว หรือ บ้านคอนแก้ว ซึ่งอยู่กลางทุ่งหนองหานเท่านั้นที่พวกพรานไม่ได้แบ่งปันให้กินฝ่ายบริวาร ท้าวพังคี เมื่อกลับถึงเมืองบาดาล ก็เล่าเหตุการณ์ ท้าวพังคี ถูกชายถูกนายพรานฆ่าตายให้

พญาศรีสุทโธผู้เป็นบิดาฟัง บิดาท้าวพังคีก็เกิดความกริ้วโกรธโกรธา สั่งจัดบริวารเป็นริ้วขบวนกำลังยกพลโยธาทัพขึ้นไปอาละวาดเมืองพระยาขอมถล่มทลายให้หายนะ พร้อมประกาศท้องว่า ใครกินเนื้อลูกพังคีของข้าพวกมันอย่าไว้ชีวิต พญาศรีสุทโธพาบริวารออกอาละวาดไปทั่วแดนเมืองเอกราชรัตนนคร เสียงดังกรืน ๆ ฆ่าผู้คนตายไปอย่างมากมาขลุ่ยคนนับ แผ่นดินเมืองพระยาขอมก็ถล่มทลายลงเป็นหนองหานคันลำน้ำปาว ส่วนบ้านคอนแก้ว หรือคอนแม่หม้ายแห่งเดียวที่ผู้คนไม่ได้กินเนื้อท้าวพังคีจึงไม่ได้ถล่มทลายลงดังที่เห็นในปัจจุบัน

ขณะที่บ้านเมืองกำลังถล่มทลายเพราะอิทธิฤทธิ์พญานาค ศรีสุทโธ อยู่ ณ นั้น ท้าวผาแดง ก็ขี่ม้า เข้าสาม

เปรียบเทียบกับมิได้ ปัจจุบันเธอก็โตเต็มสาวแล้ว จึงมีใบฎีกาแจ้งไปยังหัวเมืองน้อยใหญ่ ให้ทำบังไฟมาจุดแข่งขันกันที่เมืองเอกษะรัตนนคร หรือเมืองหนองหาน ต้นลำน้ำป่าในปัจจุบัน เพื่อจุดถวายพญาแถนผู้เป็นใหญ่ในชั้นฟ้าบันดาลให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล ประการหนึ่ง ส่วนอีกประการหนึ่ง หากบังไฟเมืองไหนขึ้นสูงกว่าเพื่อน ก็จะได้ นางไฉ่ ธิดาสาวผู้เลอโฉมไปเป็นคู่ครอง พระยาขอม ได้กำหนดวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6 (วันที่ทรงน้ำหลวงปู่คำ) เป็นวันงาน ทำให้เจ้าชายเมืองต่าง ๆ ทำบังไฟหมื่น บังไฟแสน มาจุดแข่งขันกันอย่างมากมาย บุญบังไฟครั้งนั้นนับเป็นงานบุญที่ยิ่งใหญ่มหัศจรรย์ พอถึงวันงานผู้คนก็หลั่งไหลมาทั่วทุกสารทิศ ทั้งยังมีการแข่งขันตีกลอง ซึ่งคนอีสานเรียกว่า เตี๊กลอง กันอย่างครึกครื้น หนุม - สาวต่าง จำผญา เกี่ยวพาราครีกันอย่างสนุกสนาน บุญบังไฟ ในครั้งนี้ แม้ ท้าวผาแดง จะไม่ได้รับฎีกาออกบุญเชิญให้นำเอาบังไฟไปร่วมงานด้วยก็ตาม แต่ พระยาขอม ว่าที่พ่อดา ก็ให้การต้อนรับ ท้าวผาแดงเป็นอย่างดี

ฝ่าย ท้าวพังคิ เจ้าชายเมืองบาดาล ก็อยากมาร่วมงานกับมนุษย์ เพราะต้องการชลโธม นางไฉ่ เป็นกำลัง และคิดและวางแผนในใจว่า บุญบังไฟครั้งนี้ข้าต้องไปให้ได้ แม้พ่อข้าจะทัดทานอย่างไรก็ตาม จากนั้นก็พาไพร่พลส่วนหนึ่งออกเดินทางขึ้นมาเมืองมนุษย์

ก่อนไหลขึ้นเมืงเอกษะรัตนนครของพระยาขอม ผู้เป็นใหญ่ ท้าวพังคิ ก็พาบริวารแปลงร่างเป็นมนุษย์บ้าง สัตว์บ้าง ส่วนท้าวพังคิ ได้แปลงร่างเป็น กระรอกเผือก ซึ่งชาวอีสานเรียกว่า กระซอกค้อน ได้ออกติดตามชลโธม โธมนางไฉ่ ในขบวนแห่ของ พระยาขอม เจ้าเมือง ไปอย่างหลงใหลในความงามของนาง

การจุดบังไฟแข่งขันเป็นไปอย่างสนุกสนาน ทุกคนใจจดจ่ออยากรู้ว่า บังไฟเจ้าชายเมืองไหนชนะและได้นางไฉ่ ไปครอง ซึ่งการจุดบังไฟครั้งนั้น ท้าวผาแดง และพระยาขอม มีเดิมพันกันว่า ถ้าบังไฟท้าวผาแดง ชนะบังไฟ พระยาขอม แล้ว ก็จะยก นางไฉ่ ธิดาสาวให้ไปเป็นคู่ครอง ผลปรากฏว่า บังไฟของ พระยาขอม ไม่ขึ้นจากห้าง ซึ่งคนอีสานเรียกว่า ชู ส่วนของ ท้าวผาแดง แดก (ระเบิด) ทาห้าง คงมีแต่บังไฟของ พระยาฟ้าแดด เมืองฟ้าแดดสูงยาง และของ พระยาเชียงเหียน แห่งเมืองเชียงเหียนเท่านั้นที่ขึ้นสู่ท้องฟ้านานถึง 3 วัน 3 คืน จึงตกลงมา แต่พระยาทั้งสองนั้นเป็นอาของ นางไฉ่ เป็นอันว่าเธอจึงไม่ตกเป็นคู่ครองของใคร

โปรดติดตามในชุดที่ 2

แหล่งที่มา www.thailantern.com

ที่ปรึกษา พระมหาสุวธรรมรัตน์ สุวฑฒังโส

ผู้ให้การสนับสนุน พระราชบุตร ปกัศสโร (หลวงพี่แจ๊ต)

นายวงษ์เพชร นางนันทะพร จันทร์เสนา

เรียบเรียงโดย พระจตุรงค์ จันทร์สโร (หลวงพี่ทุ่ง)

พระฉัตรพงศ์ วิษณุภาโม (หลวงพี่โหน่ง)

ชาติปางก่อน

ก่อนจะเป็นตาบอด ผาแดง-นางไฉ่

สาเหตุที่ทำให้เกิดลุ่มน้ำหนองหานในปัจจุบัน

วัดมณีมาวาส (วัดหลวงปู่คำ)

บ้านคอนคง ตำบลดู่จาน

อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี

"ผาแดงนางไฉ่" ชุดที่ ๑ เล่มที่ ๑ หนังสือของชาย

ตำนานรักผาแดง-นางไอ่

ตามตำนานเล่าขานสืบต่อกันมา มนต์เสน่ห์ที่ทำให้เกิด หนองหาน ดันลำน้ำป่าว มีเรื่องราวเกี่ยวพันกับวรรณคดีพื้นบ้านอีสานเรื่อง ผาแดง นางไอ่ ตำนานรักอันลึกซึ้งของ หนึ่งหญิง สองชาย เมื่อฝ่ายหนึ่งพลารักและถูกทำร้ายจนถึงแก่ความตาย ก็กลายเป็นสงครามทำให้บ้านเมืองถล่มทลาย กลายเป็นหนองน้ำใหญ่ และวรรณคดีอีสานเรื่องนี้ก็เป็นปฐมเหตุ ให้มีงานบุญบั้งไฟ วัฒนธรรมประเพณีที่ยิ่งใหญ่ขึ้นชื่อลือชาของชาวอีสาน มาแต่บรรพกาลโดยตำนานรักเรื่องนี้มีอยู่ว่า

พระยาขอม ผู้ครองเมืองเอกราชรัตนนคร มีธิดา นางหนึ่งชื่อ นางไอ่ซึ่งจัดเป็นหญิงที่มีรูปร่างงดงามในวัยแตกเนื้อสาว ซึ่งจะหาสาวงามนางใดในสามโคกภพมาเทียบมิได้ ความงดงามของเธอเป็นที่เลื่องลือไปทั่วแสนไกล เจ้าชายหลายหัวเมืองต่างหมายปองอยากได้มาเป็นคู่ครองกันทุกคน

ท้าวผาแดง เจ้าชายเมืองผาพาง ทราบข่าวเล่าลือถึงสิริโฉมอันงดงามของ นางไอ่ ก็เกิดความหลงใหลใฝ่ฝันในตัวนางเป็นอย่างมาก จึงวางแผนทอดสัมพันธ์ไมตรีด้วยการส่งแก้วแหวนเงินทองและผ้าแพรพรรณเนื่อดีไปฝาก นางไอ่ เมื่อมหาดเล็กนำเอาสิ่งของไปมอบให้ แดมยังได้บอก นางไอ่ ถึงความรูปหล่อ งามอาจ ผิงผายของ ท้าวผาแดง ให้ฟัง เท่านั้นเองนางก็เกิดความ

สนใจและฝากเครื่องบรรณาการไปฝาก ท้าวผาแดงเป็นการตอบแทนด้วย ก่อนที่มหาดเล็กจะเดินทางกลับ นางไอ่ ยังได้ฝากคำเชื้อเชิญ ท้าวผาแดง ซึ่งตั้งทัพรออยู่นอกเมืองให้เข้าพบนางที่วังพระยาขอม แน่นอนสะ จะเป็นด้วยบุพเพสันนิวาส บวกกับเจ้า กามเทพ ได้แผลงศรรักไปปักอกคนทั้งสองเข้า ก็ทำให้คนคู่นี้รักกันอย่างรุนแรง และได้เสกกัน สุดจะยั้งใจได้ อะไรจะปานนั้น ฝ่าย ท้าวพังคิ ลูกชาย พญาศรีสุทโธ พญานาคผู้ครองเมืองบาดาล ก็เป็นอีกคนหนึ่งที่มีความใฝ่ฝันอยากยลสิริโฉมของ นางไอ่ ทั้งนี้เพราะเป็นเวรกรรมในอดีตชาติ ก่อนบันดาลให้มีอันเป็นไป โดยเรื่องมีอยู่ว่า ท้าวพังคิเมื่อชาติก่อน เป็นชายหนุ่มที่ยากจนและเป็นคนไข้เดินทางเที่ยวขอทานไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ จนมาถึงหมู่บ้านเศรษฐีคนหนึ่ง และได้เข้าไปอาศัย ช่วยทำงานที่บ้านของเศรษฐีโดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย ทำให้เศรษฐีมีความรักใคร่เอ็นดูอย่างมาก ถึงกับยกลูกสาวสวยนางหนึ่งให้เป็นภรรยา ลูกสาวของเศรษฐีนางนี้คือ นางไอ่ในชาติปางก่อน

ท้าวพังคิ ในชาตินั้นเป็นคนไม่เอาไหน แทนที่จะรักภรรยาถูกเศรษฐีกลับไม่สนใจใยดี ไม่ยอมหลับนอนด้วยกันฉันสามี ภรรยาแม้แต่ครั้งเดียว ภรรยาก็ไม่ปริปากบอกใครทราบ ป่วนนินยิตสามีเยี่ยงภรรยาที่ดี

เสนอมายู่มาวันหนึ่ง ท้าวพังคิ ก็คิดถึงญาติพี่น้องที่บ้านเกิดของตน จึงพาภรรยากลับไปเยี่ยมบ้าน เศรษฐีผู้เป็นบิดาได้จัดแจงให้ลูกสาวหาบเสบียงอาหารตามผัวไป ท้าวพังคิ หนุ่มใบ้ก็ไม่เคยช่วยเหลือนางด้วยการหาบแทนเลย นางทนลำบากหาบของหนักข้ามห้วย และป่าเขาจนกระทั่งเสบียงอาหารหมดลงกลางทาง

ท้าวพังคิ เห็นมะเดื่อสุกเต็มต้น จึงขึ้นไปเก็บกินแทนข้าว ฝ่าย นางไอ่ ชะเง้อคอแหงนหน้าขึ้นมอง ท้าวพังคิ ผัวรักให้โยนลูกมะเดื่อลงไปให้กินบ้าง แต่ ท้าวพังคิ กลับไม่ใส่ใจเนื่องจากเป็นคนใจแคบ กินอิ่มคนเดียวแล้ว ก็ลงจากต้นมะเดื่อเดินหนีไป นางจึงขึ้นเก็บกินเอง เมื่อนางกินอิ่มแล้ว ก็ลงมาแต่ไม่พบ ท้าวพังคิ จึงออกเดินตามหาเท่าไรรู้ก็ไม่พบ นางมีความทุกข์ทรมานเป็นอย่างยิ่ง พอเดินทางถึงต้นไทรริมฝั่งแม่น้ำ นางจึงลงอาบน้ำ และดื่มกินจนมีความสุขชื่นขึ้นมา จึงตัดสินใจแล้วอธิษฐานว่า

ชาติหน้าขอให้สามีตายอยู่บนกิ่งไม้ และอย่างได้เป็นสามี ภรรยากันอีกเลย ด้วยแรงอธิษฐานของนาง ชาติต่อมา เข้าใจ สามีจึงเกิดมาเป็น ท้าวพังคิ ส่วนเธอเองได้เกิดมาเป็น นางไอ่ และเวรกรรมจะตามสนองกันทั้งสองอย่างไร

ฝ่าย พระยาขอม เห็นว่า นางไอ่ ธิดาสาวผู้มีเรือนร่าง และใบหน้าอันสิริโฉม หาหญิงใดในหล้ามา